

Ystyriwch ail-wneud y flwyddyn academaidd gyfredol hon ar gyfer myfyrwyr ar draws Cymru.

Y Pwyllgor Deisebau | 16 Gorffennaf 2021
Petitions Committee | 16 July 2021

Cyfeirnod: RS21/0189-11

Rhif y ddeiseb: P-06-1168

Teitl y ddeiseb: Ystyriwch ail-wneud y flwyddyn academaidd gyfredol hon ar gyfer myfyrwyr ar draws Cymru.

Testun y ddeiseb: Rwy'n erfyn ar y llywodraeth i ystyried ail-wneud y flwyddyn academaidd hon pe bai cau ysgolion yn dod yn rhan o'r cyfyngiadau "cyfnod atal byr". Nid yw'n deg disgwyl i'r plant ddal i fyny ag addysg a gollwyd y llynedd, tra'n cael blwyddyn academaidd sy'n dechrau / stopio eleni. Ni ddylid atal ein plant rhag cyflawni eu potensial llawn, ac ni ddylem ni fel rhieni fod yn derbyn eu bod dim ond - yn dod drwyddi rywsut. Nid oes gan bob plentyn yr un moethau o ran rhieni gartref i helpu / mynediad at adnoddau.

1. Crynodeb

- Caiff ei gydnabod yn gyffredinol fod pandemig COVID-19 wedi cael effaith niweidiol ar addysg plant a phobl ifanc oherwydd y modd y mae

wedi tarfu ar addysg a bod ein disgyblion wedi colli misoedd o addysg wyneb yn wyneb yn ystod y cyfnodau pan oedd ysgolion ar gau.

- Yn hytrach na gofyn i ddisgyblion ailadrodd y blynyddoedd academiaidd y tarfodd y pandemig arnynt, mae Llywodraeth Cymru wedi darparu cyllid i gyflogi staff ychwanegol mewn ysgolion i sicrhau nad yw disgyblion yn cael eu gadael ar ôl oherwydd y pandemig.
- Mae Jeremy Miles, y Gweinidog Addysg a'r Gymraeg newydd, wedi cyhoeddi cynllun adfer addysg wedi COVID-19 yn ddiweddar, gan adeiladu ar y mesurau a roddodd ragflaenydd, Kirsty Williams, ar waith.

2. Sut yr effeithiodd y pandemig ar addysg

Bu dau gyfnod hir pan oedd ysgolion ar gau i ddisgyblion, ac eithrio disgyblion agored i niwed a phlant gweithwyr allweddol nad oedd dewis diogel arall ar gael iddynt:

- Rhwng 23 Mawrth 2020 tan ddechrau blwyddyn academiaidd 2020/21 ym mis Medi (heblaw am nifer o ddyddiau ym mis Gorffennaf i 'ailgydio, dal i fyny a pharatoi'.
- Rhwng wythnos olaf tymor y Nadolig 2020 a'r Pasg 2021 (dychwelodd disgyblion babanod ddiwedd mis Chwefror, disgyblion iau ganol mis Mawrth ond ni ddychwelodd disgyblion uwchradd tan ar ôl y Pasg os nad oeddent mewn grwpiau blwyddyn arholiad).

[Sylwch fod ysgolion uwchradd wedi cau am wythnos ychwanegol ar ôl hanner tymor Hydref 2020 yn ystod 'y cyfnod atal byr' yn yr hydref. Mae dysgu wyneb yn wyneb wedi dod i ben am gyfnodau wedyn yn achos rhai disgyblion er bod ysgolion yn gyffredinol wedi bod ar agor, a hynny oherwydd bod 'swigod' neu grwpiau blwyddyn cyfan wedi gorfod dysgu gartref oherwydd achosion positif ymysg eu cyfoedion.]

Yn ystod y cyfnodau pan oedd ysgolion ar gau, roedd darpariaeth addysgol o bell ar gael drwy lwyfan ar-lein Hwb. Fodd bynnag, mae pryderon am yr effaith ar nifer o ddysgwyr, gan gynnwys y rhai sydd eisoes dan anfantais, a'r amrywiaeth yn safon y ddarpariaeth o bell gan wahanol ysgolion. Mae Estyn, yr arolygiaeth ysgolion, wedi cyhoeddi [adroddiadau ar brofiadau mewn ysgolion](#) yn nhymor yr hydref 2020 a thymor y gwanwyn 2021 yn y drefn honno.

Yn ôl [arolwg o 20,000 o blant, gan y Comisiynydd Plant, ym mis Ionawr 2021](#), nid oedd 35 y cant yn teimlo'n hyderus am eu dysgu, o'i gymharu â 25 y cant ym mis Mai 2020. Roedd 63 y cant o bobl ifanc rhwng 12 a 18 oed yn poeni am fod ar ei hôl hi.

3. Ymateb Llywodraeth Cymru

Mae Llywodraeth Cymru wedi dyrannu cyllid i [Raglen 'Recriwtio, Adfer a Chodi Safonau'](#), sy'n cynnwys 1,800 o staff addysgu ychwanegol, i ymdrin ag effaith niweidiol y pandemig ar addysg disgyblion.

Fodd bynnag, wrth wneud hynny, mae wedi ceisio osgoi sôn am 'ddal i fyny' a 'cholli addysg' nad yw o fawr o gymorth ac sydd, yn ôl [Cymdeithas Seicolegol Prydain](#) yn rhoi "baich seicolegol diangen" ar blant a phobl ifanc. Cadarnhawyd hyn gan y Gweinidog Addysg a'r Gymraeg newydd yn ei [ddatganiad cyntaf yn y Cyfarfod Llawn ar 26 Mai 2021](#)

Ar 16 Mehefin 2021, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru ei chynllun adfer addysg wedi COVID-19, sef ["Adnewyddu a diwygio"](#) sy'n canolbwyntio ar hybu lles a datblygiad dysgwyr. Yn [natganiad](#) cysylltiedig y Gweinidog, dywedodd fod y cynllun yn adeiladu ar y mesurau a roddwyd ar waith eisoes dros y flwyddyn ddiwethaf, gan gynnwys recriwtio a chadw mwy na 1,800 o staff cyfwerth ag amser llawn.

Mae pwyslais penodol ar y blynyddoedd cynnar, dysgwyr ôl 16 a dysgwyr sy'n pontio, grwpiau blwyddyn arholiadau a dysgwyr agored i niwed a difreintiedig (gan gynnwys Plant sy'n Derbyn Gofal a disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol).

Er mwyn sicrhau bod ysgolion yn canolbwyntio'n llawn ar adferiad addysgol wedi COVID-19 ac i gydnabod amgylchiadau eithriadol y deuddeg i ddeunaw mis diwethaf, mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi gohirio [mesurau perfformiad ac arolygiadau Estyn](#). (Rheswm arall dros ohirio arolygiadau rheolaidd Estyn yw er mwyn gweithio gydag ysgolion i baratoi ar gyfer y cwricwlwm newydd ym mis Medi 2022).

Mae Llywodraeth Cymru wedi dyrannu dros £150 miliwn yn 2021-22, yn ogystal â dros £220 miliwn yn 2020-21, i helpu'r sector addysg ymateb i COVID-19. Fel mewn rhannau eraill o'r DU, mae'r lefel hon o gyllid yn llai na'r hyn y mae rhai arbenigwyr yn dweud sydd ei angen. Er enghraifft, mae'r [Sefydliad Polisi Addysg \(EPI\)](#) yn amcangyfrif bod angen i Lywodraeth Cymru wario £600- £900 miliwn.

Gwneir pob ymdrech i sicrhau bod y wybodaeth yn y papur briffio hwn yn gywir adeg ei gyhoeddi. Dylai darllenwyr fod yn ymwybodol nad yw'r

papurau briffio hyn yn cael eu diweddarau o reidrwydd na'u diwygio fel arall i adlewyrchu newidiadau dilynol.